

Datum : 24 oktober 2023
Zaaknummer : 692993
Uw kenmerk :
Uw brief van : 13 oktober 2023

Fractie D66
mevrouw Van den Hoogen

Onderwerp : Beantwoording artikel 46-vragen over onderwijshuisvesting primair onderwijs

Beste mevrouw Van den Hoogen,

U heeft ons vragen gesteld over de onderwijshuisvesting van het primair onderwijs. Het gaat om vragen zoals bedoeld in artikel 46 van het 'Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van Gennep 2022'. Hieronder hebben wij uw vragen cursief herhaald en voorzien van een antwoord.

Uw fractie heeft een 12-tal vragen gesteld aan het college met betrekking tot de onderwijshuisvesting primair onderwijs. Uw vragen hebben betrekking op het rapport van BureauNul25 en op het raadsvoorstel en de voorbereidende raadsvergadering van 9 oktober jl. U refereert soms aan en informeert soms naar zinsneden en uitspraken van college, wethouder en schoolbestuurders. Om deze in de beantwoording goed te kunnen duiden is de context waarin deze zijn gemaakt van belang. Daar komt bij dat een deel van de antwoorden gevonden wordt in gesprekken tussen de onderzoekster van Nul25 en de schoolbestuurders. Om deze twee redenen geven wij u, voorafgaand aan de beantwoording van de vragen, een overzicht van het verloop van het onderzoek van Nul25. Dit overzicht is opgesteld op basis van input van de onderzoekster en de uiteindelijke tekst is met haar afgestemd.

In de beantwoording van uw vragen vindt u verwijzingen naar dit overzicht om ze te kunnen plaatsen in de context en het moment van het onderzoek en de gesprekken hierover op dat moment.

Overzicht verloop onderzoek Nul25

Maart-april 2023

De onderzoekster is haar onderzoek gestart met gesprekken met betrokken partijen (3 schoolbesturen, kinderdagverblijf bestuur en gemeente) over de visie op inclusief onderwijs en op samenwerking tussen de scholen. De onderzoekster heeft hiermee getoetst of hier voldoende draagvlak voor is bij de betrokken partijen. Immers, ontbreekt deze, dan heeft het ook geen zin de praktische uitwerking verder te onderzoeken.

Op basis van deze gesprekken heeft de onderzoekster geconcludeerd dat er voldoende draagvlak was bij de betrokken partijen om de praktische invulling te onderzoeken.

Mei-juni 2023

Om de ruimtebehoefte te kunnen bepalen heeft zij leerlingprognoses opgevraagd. Voor sommige scholen waren deze nog actueel, zo bevestigden ook de schoolbesturen. Voor sommige scholen was actualisatie nodig. De schoolbesturen hebben deze laten opstellen en vervolgens, zonder op- of aanmerkingen, verstrekt aan de gemeente. De gemeente heeft deze doorgegeven aan de onderzoekster waarbij de onderzoekster nadrukkelijk om erkenning van de prognoses door de gemeente ook heeft gevraagd. De gemeente heeft de prognoses erkend. De scholen hadden ze zelf aangeleverd. Daarmee was er overeenstemming over de leerlingprognoses waar de onderzoekster mee kon gaan rekenen.

Hieruit volgden de onderzoeksresultaten hoeveel lokalen er per school nodig zijn de komende jaren, hoeveel vierkante meters dit aan uitbreiding van het KEC betekent, hoeveel dit op basis van kengetallen gaat kosten, of dit planologisch haalbaar is en of dit ruimtelijk haalbaar is. Deze resultaten staan vermeld in het onderzoeksrapport. Het algehele gevoel op dat moment is: het is mogelijk om het KEC uit te breiden en SO Mikado in het KEC te huisvesten.

De onderzoekster benoemt hierbij als aandachtspunt dat betrokkenen zich dienen te realiseren dat met een uitbreiding van 4 lokalen, garderobes en enkele kleinere benodigde kamers de rek er wel uit is. Immers, de buitenruimte wordt bebouwd met lokalen waardoor deze krimpt, tegelijkertijd moeten er meer leerlingen gebruik van maken. De centrale hal blijft gelijk in omvang, maar meer leerlingen moeten er gebruik van maken. De personeelskamer blijft gelijk, maar meer personeel moet er gebruik van maken. Behalve ruimtelijk geeft zij aan dat hiermee ook op een gegeven moment of het welbevinden van de leerlingen of de veiligheid van de leerlingen in het geding komt. Uit het gesprek met de schoolbesturen hierover concludeert de onderzoekster dat er erkenning voor dit aandachtspunt is bij de schoolbesturen; doordat zij zelf naar elkaar uitspreken dat zij bij verdere groei rekening moeten houden met de ruimtelijke en leefbaarheidsaandachtspunten en doordat de schoolbesturen naar aanleiding van deze opmerking van de onderzoekster het alternatief van een nieuw losstaand gebouw nabij het KEC aandragen.

Juni-juli 2023

In deze periode hoort de onderzoekster het signaal vanuit de schoolbesturen opkomen dat zij vraagtekens zetten bij de leerlingprognoses. Huns inziens heeft de gemeente de woningbouwplannen onvoldoende hierin verwerkt. Zij verwachten als gevolg hiervan dat leerlingaantallen hoger uitvallen in de toekomst.

Tegelijkertijd is er dus het besef dat de rek eruit is na uitbreiding (eerder genoemd aandachtspunt). Dus continu aanbouwen bij groei van leerlingaantallen is geen optie.

Daarmee ontstaat vanuit de schoolbesturen het idee voor uitbreiding van het KEC Ganapja in de directe omgeving middels een losstaand gebouw. Als een 'second best'. Met het idee dat op die manier inclusiever onderwijs geboden kan worden dan wanneer SO Mikado gehuisvest wordt aan de Stiemensweg.

Het college legt de twee puzzelstukken van 'rek eruit' en 'verwachte groei' ook aan elkaar en concludeert op dat moment dat het in dat licht niet verstandig is het KEC uit te breiden. Om de genoemde ruimtelijke redenen en redenen van leefbaarheid. Voor het voorgestelde alternatief van de schoolbesturen, nieuwbouw naast of in de nabijheid van het KEC, gelden voor wat betreft het college dezelfde bezwaren aangevuld met het argument dat het niet verstandig is nu enkele lokalen te bouwen en later steeds te moeten aanbouwen, dan wel nu meer lokalen bouwen in verband met verwachte groei, maar leegstand op korte termijn hebben en voor lange termijn riskeren.

Beantwoording schriftelijke vragen

1) In het conceptrapport van juni staat dat bij toekomstige krimp- of groei de gebruikers dit onderling moeten oplossen. In het rapport van 21 september komt dit niet meer terug. Waarom is deze zin uit het rapport gehaald?

In de gesprekken van juli ontstaat het beeld dat scholen rekening houden met groei van het aantal leerlingen (zie alinea 6 'Overzicht verloop onderzoek Nul25'). Tegelijkertijd spreken zij uit dat hun scholen niet over verschillende locaties te verdelen zijn (zie alinea 5 'Overzicht verloop onderzoek Nul25'). Om die redenen stellen de schoolbesturen in gesprek met de onderzoekster voor een nieuw, derde scenario te onderzoeken: vrijstaande huisvesting nabij het KEC Ganapja. Oftewel, de schoolbestuurders ondersteunden de zin uit het conceptrapport niet en stelden een alternatief scenario voor als oplossing.

2) In het conceptrapport van juni staat dat er geen belemmeringen voor de uitbreiding van het KEC zijn en de volgende stap in het plan is om Ganapja uit te breiden zodat Mikado kan inhuizen. In het rapport van 21 september staat dat de mogelijkheden om uit te breiden beperkt zijn. Vanwaar deze omslag en graag een ja/nee antwoord op de vraag of het mogelijk is het KEC met 4 lokalen uit te breiden?

Ja, zoals in het onderzoeksrapport staat geschreven lijkt het mogelijk het KEC met vier lokalen (en nog wat extra vierkante meters) uit te breiden. "Lijkt" omdat we de tweede fase van het onderzoek waarin definitieve ontwerpen zouden worden gemaakt en de planjuristen de planologische inpassing zouden toetsen etc. niet doorlopen hebben als gevolg van de ontwikkelingen rond standpuntbepaling van alle partijen over uitbreiding KEC.

De omslag heeft betrekking op; eerst een uitbreiding van 4 lokalen, daar zag de onderzoekster geen belemmeringen voor, twee een verdere uitbreiding wanneer er sprake is van groei van leerlingaantallen. Iets wat vanaf juli steeds meer als uitgangspunt van de schoolbestuurders is uitgedragen (zie alinea 6 'Overzicht verloop onderzoek Nul25').

3) In het rapport staat dat er geadviseerd wordt om - alvorens over te gaan op besluitvorming – eerst nieuwe prognoses te laten opstellen waarin de woningbouwopgave goed verwerkt is. Waarom is dit niet gebeurd?

Allereerst de constatering dat de leerlingprognoses op dit dossier telkens ter discussie staan. In voorbereiding op het KEC, tijdens de bouw van het KEC en nu weer met de in mei jl. opgestelde en door de schoolbesturen aangeleverde prognoses. De verwachting van de ambtelijke organisatie is dat weer nieuwe prognoses deze discussie niet zullen slechten.

Waar bij alle betrokkenen consensus over is(/leek (zie alinea 6 'Overzicht verloop onderzoek Nul25')), is dat we rekening houden met een groei van het aantal leerlingen. Conform de trend van de afgelopen jaren. Dit is voldoende voor de schoolbesturen om af te wijken van het KEC-scenario en om een nieuw, derde scenario voor te stellen. En dit is voldoende voor het college om de bouw en bijbouw van nieuwe lokalen zonder einde als niet verstandig te beoordelen.

4) Hoe kan de opmerking 'er begint dan een spanningsveld te ontstaan met het gevoel van veiligheid en welbevinden van de KEC bewoners' onderbouwd worden en wie bepaalt dit?

Zie alinea 5 'Overzicht verloop onderzoek Nul25'.

Wanneer blijkt dat er concreet behoefte is aan 2, 3 à 4 lokalen bespreekt de onderzoekster dit met de schoolbestuurders. Onderdeel van dit gesprek is het aandachtspunt vanuit haar dat hiermee de rek eruit raakt voor het gebouw en de huisvesting van leerlingen en personeel. Hierbij verwijst zij naar de buitenruimte, de hal, de personeelskamer, etc. Zoals beschreven wijzen de schoolbestuurders elkaar hier in dit gesprek ook op en ontstaat vervolgens het idee bij de schoolbestuurders om een alternatief te realiseren; huisvesting in directe omgeving van het KEC Ganapja.

Oftewel, de zinsnede heeft betrekking op het beeld van een gebouw dat op veel fronten gelijk blijft qua omvang of krimpt, maar wat wel door meer leerlingen en personeel gebruikt wordt. Er ontstaat een punt waarop het welbevinden en/of de veiligheid hieronder lijdt/lijden.

5) Wanneer hebben de bestuurders van de Stichtingen voor het eerst het onderzoeksrapport fysiek (per mail/post/print) in handen gekregen en kunnen lezen/bestuderen?

Op 21 september jl. hebben de schoolbesturen het definitieve rapport ontvangen.

6) In het voorliggende raadsvoorstel staat dat de schoolbesturen ook de conclusie trekken dat op basis van het onderzoek naar het KEC-scenario het niet verstandig is het huidige KEC uit te breiden. Hierdoor lijkt het raadsvoorstel gedragen door de bestuurders terwijl alle drie de bestuurders mondeling en schriftelijk aangeven deze conclusie niet te trekken. Graag de onderbouwing waarom het college dit dan toch opneemt in een raadsvoorstel?

Zie alinea 5 'Overzicht verloop onderzoek Nul25'.

Uit het gesprek tussen de onderzoekster en de schoolbestuurders bleek wel degelijk sprake van erkenning van dit standpunt. Zie ook beantwoording vraag 1.

7) In het raadsvoorstel staat dat afgesproken is dat Stichting Punt Speciaal bouwheer wordt. In de vergadering werd hieraan toegevoegd dat dit op verzoek van Stichting Punt Speciaal is. Waarom wil het college het bouwheerschap over een pand wat in haar bezit is en waarvoor zij verantwoordelijk is overdragen aan een gebruiker en op welke manier is dit overeengekomen en vastgelegd? Tijdens de vergadering geeft de wethouder aan dat 'wij' garant staan voor de werkzaamheden die er gedaan moeten worden. Wat bedoelde hij hier precies mee?

Bij onderwijshuisvesting is het gangbaar dat gemeente samen met schoolbestuur in gesprek is over groot onderhoud- en renovatiewerkzaamheden, wanneer dit aan de orde is. Het gaat dan om afstemming over de uit te voeren werkzaamheden, planning, begroting, aanbesteding en ook bouwheerschap. Dit is in de verordening opgenomen onder paragraaf 2.4, artikel 13. Het is gebruikelijk dat het bouwheerschap bij het schoolbestuur wordt belegd.

Stichting Punt Speciaal heeft om het bouwheerschap verzocht in een bestuurlijk overleg. Op dat moment hebben de ambtelijke organisatie en de portefeuillehouder hier al positief op gereageerd. Dit is daarna in een ambtelijk overleg herhaald en uiteindelijk als besispunt opgenomen in het collegevoorstel dat ten grondslag ligt aan het voorliggende raadsvoorstel.

In een eerder stadium heeft de portefeuillehouder in een bestuurlijk overleg met Stichting Punt Speciaal uitgesproken dat hij het van belang achtte om overeenstemming te bereiken over de verdeling van de uit te voeren werkzaamheden aan het gebouw aan de Stiemensweg 175. Om hieraan toe te voegen dat hij zich hard zou maken voor de daaraan gekoppelde financiën.

Oftewel, niet de financiën, maar een rechtvaardige en aanvaardbare verdeling van de werkzaamheden dient leidend te zijn. “Hard zou maken voor de daaraan gekoppelde financiën” omdat uw raad hier uiteindelijk over beslist. De portefeuillehouder heeft hiermee bedoeld aan te geven dat de gemeente zijn verantwoordelijkheid neemt. In de voorbereidende raadsvergadering heeft de portefeuillehouder hetzelfde gezegd in andere bewoordingen.

8) Scenario 2 uit het collegebesluit van 20-12-2022 wordt omschreven als ‘het in samenspraak opknappen van de Stiemensweg 175’. Uit het raadsvoorstel blijkt dat Stichting Punt Speciaal het voorstel niet accepteert. Wel wordt er aangegeven dat het voorstel wat nu voorligt finaal is. Welke consequenties (in de breedste zin van het woord) heeft dit?

Het college is van mening dat de voorgestelde verdeling van werkzaamheden en bijbehorende kosten zoals opgenomen in ‘Stiemensweg 175 – Advies verdeling werkzaamheden’ een rechtvaardige en goed uitlegbare verdeling is.

Een aanzienlijk deel van de werkzaamheden die normaliter voor rekening van het schoolbestuur zijn (34 werkzaamheden), neemt de gemeente in deze verdeling voor haar rekening (21 werkzaamheden). Aanvullend financiert de gemeente werkzaamheden in het kader van duurzaamheid (beglazing) en luchtkwaliteit (mechanische ventilatie), om op die manier het pand op te waarderen.

Indien Stichting Punt Speciaal bij het standpunt blijft dat zij deze verdeling niet accepteert, is afgesproken dat we terugvallen op de door de raad vastgestelde verordening Onderwijshuisvesting (zoals ook als een mogelijk scenario genoemd in de RIB van 20-12-2022). Hierin is de minimaal verplichte kwaliteit opgenomen. Het gaat zoals gemeld in de RIB om een onafhankelijke arbitrage. Dit gaat normaliter via de Stichting Onderwijsgeschillen. Het is en blijft het streven van het college dit scenario te vermijden.

9) Tijdens de voorbereidende raadsvergadering gaf de wethouder aan dat er naar aanleiding van de RIB van 20-12-2022 ‘geen enkel woord is geweest van dit is niet compleet’. Dit is pertinent onwaar. In januari van dit jaar stelden we artikel 46 vragen naar aanleiding van het collegebesluit en de RIB. Het waren maar liefst 16 vragen, bedoeld om helder te hebben wat er nu precies onderzocht zou gaan worden met welke insteek. Een van de vragen was ook mondeling gesteld in de VR van 9 oktober maar niet beantwoord: In de RIB wordt al specifiek gesproken over een uitbreiding van 6 nieuwbouwlokalen. Zal er breed gekeken worden welke alternatieven er bij het KEC mogelijk zijn of wordt er sec gekeken naar de kosten van zes nieuwbouwlokalen? Antwoord: Er wordt breed gekeken naar de alternatieven die bij het KEC mogelijk zijn. Waarom is er niet breed gekeken naar de alternatieven die bij het KEC mogelijk zijn terwijl dit wel toegezegd is in de beantwoording van de artikel 46 vragen?

Er is wel degelijk breed gekeken naar de mogelijkheden binnen het KEC Ganapja. Destijds was de verwachting op basis van het leerlingaantal van SO Mikado dat zij 6 lokalen behoefden. Vandaar dat werd gesproken over de toevoeging en de kosten van 6 lokalen.

Samen met de schoolbesturen is het huidige gebruik van het KEC Ganapja in kaart gebracht en gekeken waar mogelijke inpassingsalternatieven plaats kunnen vinden. Zowel binnen, buiten als op het KEC Ganapja. Uit het onderzoek bleek toevoeging van 2 lokalen noodzakelijk. De onderzoekster adviseerde hier een 3^e (piek)lokaal aan toe te voegen en de andere schoolbesturen verzochten een 4^e (piek)lokaal.

Zoals tijdens de voorbereidende raadsvergadering van 9 oktober 2023 aangegeven werd in deze fase nog op geen enkele manier gesproken over alternatieven die niet fysiek aan het KEC Ganapja vastzaten. Voor “bij het KEC” werd in dezelfde periode in communicatie met schoolbesturen en gemeenteraad ook “aan het KEC” en “in het KEC” gebruikt.

Pas in juli 2023 komt, vanuit de schoolbesturen, voor het eerst het idee op van een alternatief scenario middels nieuwbouw in de nabijheid van het KEC Ganapja (zie alinea 7 ‘Overzicht verloop onderzoek Nul25).

10) De wethouder geeft tijdens de vergadering aan dat hij op 17 juli bij de bestuurders aangegeven heeft dat hij voornemens is het college voor te stellen dat het voorstel herhuisvesting aan de Stiemensweg zal zijn en dat deze weging ook pas in juli gemaakt is. Waar was dit voornemen of deze weging op gebaseerd daar het rapport van 025 nog niet gereed was op dat moment? Is de versie van 21 september nu de definitieve versie? daar er op de voorzijde nog ‘concept’ staat? Waarom heeft de wethouder op 26 juni aan de raad medegedeeld dat besluitvorming voor de vakantie niet meer haalbaar was en heeft hij na de besluitvormende raadsvergadering van 10 juli besloten alsnog met spoed een bestuurlijk overleg in te plannen zonder aanwezigheid van de projectleider die als spil optrad in de communicatie met de bestuurders?

De versie van 21 september is de definitieve versie van het onderzoeksrapport.

Het voorstel om niet te kiezen voor het KEC-scenario, maar voor het Stiemensweg-scenario is inderdaad pas in juli 2023 gemaakt. Het onderzoeksrapport had nog niet de definitieve status op dat moment, maar de onderzoeksresultaten waren bekend en werden in die maand besproken met de schoolbesturen (zie alinea’s 6 t/m 10 ‘Overzicht verloop onderzoek Nul25). De uitkomsten van deze gesprekken, over ‘de rek eruit’, ‘groei leerlingaantallen’ en het nieuwe scenario van de schoolbesturen: nieuwbouw in de directe omgeving KEC Ganapja, bereiken via de onderzoekster en de ambtelijke organisatie de portefeuillehouder. Op basis hiervan ontstaat het voornemen aan de gemeenteraad huisvesting aan de Stiemensweg 175 voor te stellen.

Besluitvorming door uw raad voor de zomervakantie bleek in juni inderdaad niet haalbaar. Dit is in juni tijdens een besloten raadsvergadering over dit onderwerp met u besproken waarop geconcludeerd is dat een extra raadsvergadering in oktober wenselijk was. De eerstvolgende raadsvergadering stond gepland op 21 september 2023. Bij de opdrachtverstrekking is de noodzaak meegegeven om zo spoedig mogelijk tot besluitvorming in de gemeenteraad te komen, ten behoeve van helderheid voor alle betrokkenen. Dat betekende dat het college uiterlijk op 22 augustus 2023 het college- en raadsvoorstel diende vast te stellen. Deze datum viel binnen het zomerreces en de schoolvakantie en de schoolbesturen hadden kenbaar gemaakt in deze periode niet beschikbaar te zijn. Tegelijkertijd ontstaat na 26 juni 2023, in juli 2023 het beeld dat er consensus is over het niet verstandig achten van het uitbreiden van het KEC Ganapja (zie alinea's 5 en 7 van 'Overzicht verloop onderzoek Nul25').

Kortom, zowel op proces als op inhoud was er aanleiding om op korte termijn een bestuurlijk overleg in te laten vallen, vlak voor de start van de zomervakantie. Omdat op dat moment op inhoud sprake leek te zijn van eensgezindheid werd er geen noodzaak gezien de projectleider van zijn zomervakantie terug te roepen om hierbij aanwezig te zijn.

11) De wethouder geeft tijdens de vergadering aan dat het uiteindelijk gaat om de integrale afweging die de gemeenteraad moet maken. Hoe moet de gemeenteraad deze maken als er een voorstel voorligt met maar één keuze, de raad heeft ten slotte geen mogelijkheid met dit raadsvoorstel om te stemmen voor het KEC.

De geformuleerde opdracht was twee scenario's uit te werken. Aan de uitwerking van deze twee scenario's is gewerkt. Bij de uitwerking van het KEC-scenario bleek dat alle betrokkenen tot de conclusie kwamen dat dit geen verstandig scenario is (zie alinea's 5 en 7 van 'Overzicht verloop onderzoek Nul25'). Om die reden is gestopt met verdere uitwerking van dit scenario.

De schoolbesturen stelden als alternatief het nieuwe, derde scenario voor: een tweede nieuw KEC-gebouw in de directe omgeving van het KEC Ganapja. Omdat dit echter niet onderdeel was van de opdracht komen we thans bij uw raad met voorliggend voorstel.

Daarbij is het goed gebruik dat wij als college uw raad een concreet voorstel en besluit voorleggen. Zo ook in dit geval. Het staat uw raad vrij, indien u dat wenselijk acht, af te wijken van dit advies en een ander besluit te nemen.

12) De wethouder geeft aan rapportages gezien te hebben 'bouw er één lokaal bij en ga niet clusteren'. Graag zouden wij weten welke rapportages dit betreft.

De bron voor deze uitspraak ligt in de rapportages waarnaar verwezen wordt in de beantwoording van technische vragen van Elss die ter voorbereiding op de voorbereidende raadsvergadering van 9 oktober 2023 zijn gesteld. Dit betreffen rapportages van het Samenwerkingsverband Noord-Limburg en Samenwerkingsverband Nijmegen.

Wij nemen aan u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gennep,
De secretaris,

Bart Teunissen

De burgemeester,

Hans Teunissen